

วารสารธรรมเพื่อชีวิต

JOURNAL OF DHAMMA FOR LIFE

ISSN: 2822-048X

<https://soo8.tci-thaijo.org/index.php/dhammalife/index>

Original Research Article

DOI: 10.14456/jdl.2024.17

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

Emotional Intelligence of School Administrator and Teamwork of Teacher in School Under Samutsongkhram Primary Educational Service Area

กรกนก วงศ์กัลยา¹ และประเสริฐ อินทร์รักษ์^{2*}Kornkanok Wongkanlaya¹, & Prasert Intarak^{2*}

ARTICLE INFO

Name of Author:

1.กรกนก วงศ์กัลยา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
ศิลปการ

1. Kornkanok Wongkanlaya

Department of Educational
Administration, Silpakorn University,
Thailand.Email: D74315@gmail.com,

Corresponding Author*:

2. รศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
ศิลปการ

2. Asst.Prof.Dr.Prasert Intarak

Department of Educational
Administration, Silpakorn University,
ThailandEmail: p_intarak@yahoo.com

คำสำคัญ:

ความฉลาดทางอารมณ์; การทำงานเป็นทีม

Keywords:

Emotional Intelligence; Teamwork

Article history:

Received: 05/11/2023

Revised: 29/01/2024

Accepted: 25/02/2024

Available online: 27/03/2024

How to Cite:

Wongkanlaya, K. & Intarak, P. (2024). Emotional
Intelligence of School Administrator and
Teamwork of Teacher in School Under
Samutsongkhram Primary Educational Service
Area. *Journal Damma for Life*, 30(1), 201-220.

ABSTRACT

The purposes of this research were to determine 1) emotional intelligence of school administrator under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office 2) teamwork of teacher in school under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office and 3) the relationship between emotional intelligence of school administrator and teamwork of teacher in school under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office. The sample were 59 schools under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office. The 2 respondents from each school were; a school administrator and a teacher. There were 118 respondents. The research instrument was an opinionnaire about emotional intelligence of school administrator based on Goleman's concept, and teamwork of teacher in school based on Yukl's and Gardner's concept. The statistical analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings of this were as follows: 1) The emotional intelligence of school administrator under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office as a whole was at a highest level. When considered in each aspect there were ranking from the highest to the lowest arithmetic mean: self-regulation, self-awareness, self-motivation, social skills and empathy. 2) The teamwork of teacher in school under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office as a whole was at a high level. When considered in each aspect they ranked from the highest to the lowest arithmetic mean: member skills and role clarity, mutual trust, cohesiveness and cooperation, commitment to task objectives and strategies, accurate, shared mental models, member diversity, collective efficacy and potency, resources and political support, external coordination and Internal organization and coordination. 3) The relationship between emotional intelligence of school administrator and teamwork of teacher in school under Samutsongkhram Primary Educational Service Area Office was found positive relation at .01 level of statistical significance.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 59 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวความคิดของโกลแมน และการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา ตามแนวความคิดของยูกส์และการ์ตเนอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดการอารมณ์ตนเอง การรับรู้อารมณ์ตนเอง การจงใจตนเอง ทักษะทางสังคมและการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น 2) การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะของสมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท ความไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน ความหลากหลายของสมาชิก ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร ทรัพยากรและการสนับสนุน การประสานงานภายนอกองค์กร และการจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทนำ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด เนื่องจากการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อัน

เนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การศึกษาในยุคปัจจุบัน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมให้กับคนเพื่อเป็นพลัง ในการพัฒนาประเทศ โดยการศึกษาที่มีเป้าหมายหลักสำคัญเพื่อมุ่งประโยชน์ให้เกิดกับตัวบุคคลและ เกิดประโยชน์ไปสู่สังคม ให้คนในสังคมมีความสามารถมีคุณภาพ สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งผลิตเยาวชนให้เป็นทรัพยากรที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีทักษะ ความรู้และความสามารถได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากลและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีทักษะการทำงานที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน และขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป้าหมาย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนไทย 4.0 ซึ่งการนำสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีลักษณะที่โดดเด่นและแตกต่างไปจากผู้บริหารสถานศึกษาในยุคก่อนๆ (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2560: 204) ความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของคนในอดีตมีความเชื่อว่าเกิดจากเชาว์ปัญญา (Intelligence Quotient) หรือเรียกสั้นๆว่า ไอคิว (I.Q.) เป็นความฉลาดทางเชาว์ปัญญา การคิด การใช้เหตุผล การคำนวณการเชื่อมโยงทำให้คนเราใช้ความคิดที่ถูกต้องสามารถแก้ปัญหาได้ แต่ปัจจุบันความคิดนี้นักจิตวิทยาเชื่อกันใหม่ว่าเชาว์ปัญญาเป็นส่วนประกอบหนึ่งเท่านั้น ความฉลาดทางอารมณ์ และความฉลาดทางอารมณ์หรืออีคิว (Emotional Quotient : EQ) เป็นความสามารถที่จะรับรู้ เข้าใจ แสดงอารมณ์ และรับมือกับความสัมพันธ์ด้วยความเห็นใจ คนทำงานที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะให้ความร่วมมือ บริหารจัดการความขัดแย้งและตัดสินใจได้อย่างรอบคอบกว่า นักจิตวิทยานามว่า แดเนียล โกลแมน เตือนไว้ว่า หากไม่มีความฉลาดทางอารมณ์ “คุณจะหวังเรื่องราวได้แค่ไหนก็ปกป้องอาชีพการงานของคุณไว้ไม่ได้” (ลิซ ฟอสเลียน และมอลลี เวสต์ ดัฟฟี, 2565)

การทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์กรให้เป็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกันของคณะบุคคลหรือการทำงานเป็นทีม เพราะกิจกรรมใด ๆ ยากที่จะประสบผลสำเร็จได้ด้วยตนเองเพียงคนเดียว การทำงานเป็นทีมจึงเป็นหัวใจสำคัญของการทำงานในองค์กร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาและพัฒนาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป โดยมีสถานศึกษาในสังกัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที โดยมีการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวัดผลประเมินผลตรวจสอบได้ มีการนิเทศติดตามผลของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์ที่จะนำพาองค์กรไปสู่องค์กรที่มีคุณภาพ พัฒนาสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากสภาพสังคมปัจจุบัน เช่น

ครอบครัว หย่าร้าง ปัญหายาเสพติด ผู้ปกครองมีฐานะยากจน การเคลื่อนย้ายที่อยู่ตามผู้ปกครอง สถานศึกษา ขาดบุคลากรฝ่ายสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา และสถานศึกษาบางส่วนขาดผู้บริหารในการบริหารจัดการใน สถานศึกษา จากปัญหาอุปสรรคดังกล่าว หากผู้บริหารสถานศึกษามีความฉลาดทางอารมณ์และครูให้ความ ร่วมมือ มีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการประสานงานทั้งภายในและนอกองค์กรจนเกิด ทักษะในกระบวนการทำงานเป็นทีม ก็จะสามารถทำให้องค์กรแก้ไขปัญหผ่านอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นได้ (กลุ่ม นโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม, 2565: 42-49)

จากปัญหาอุปสรรคของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงครามที่กล่าวมา หากไม่ดำเนินการแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานโดยรวม ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการ สร้างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาจะมีส่วนทำให้ครูทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น มีความสุข ในองค์กร เกิดการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างมี ประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับ การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

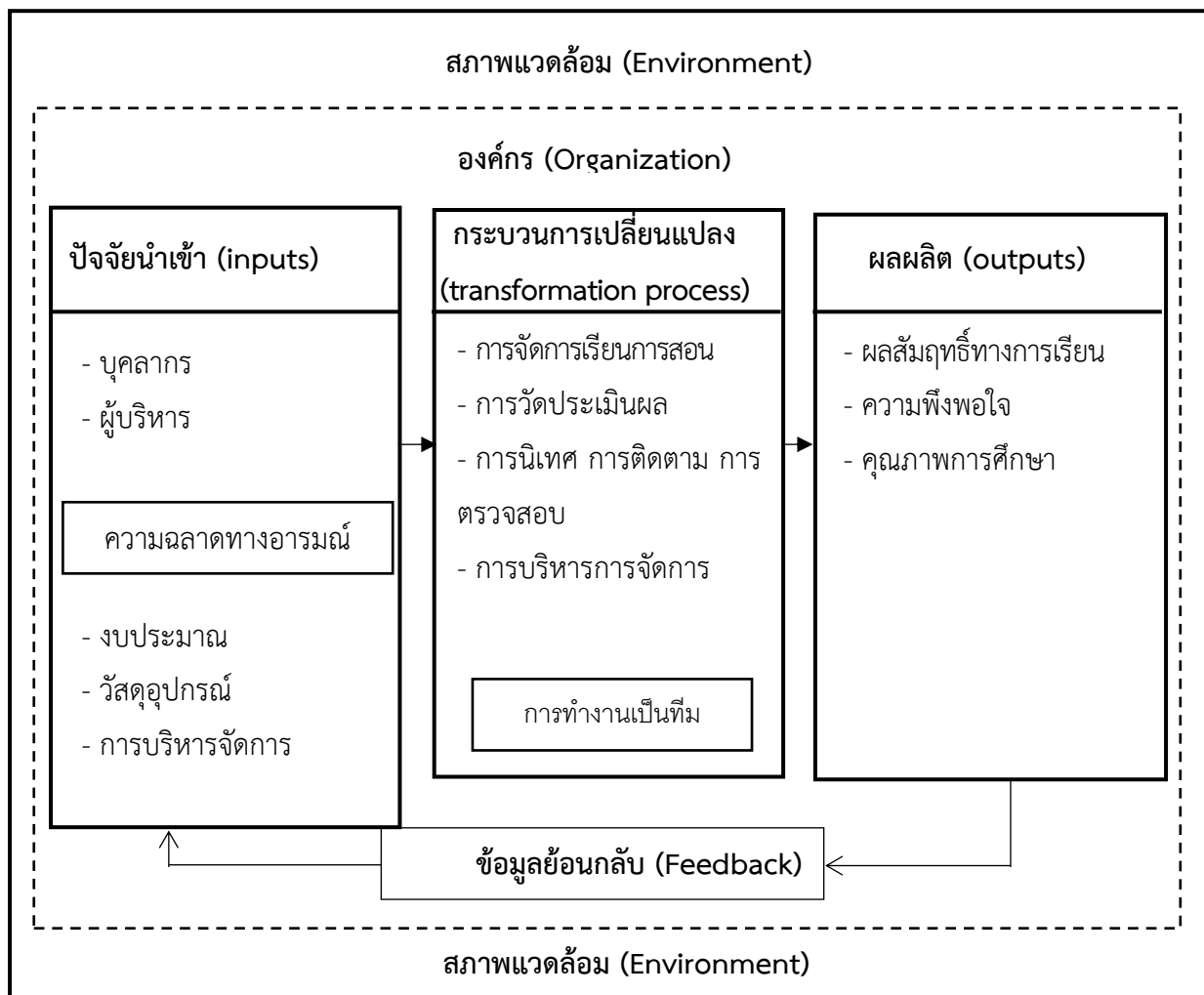
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของลูเนนเบิร์ก และออนสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) มาเป็นขอบข่ายของการวิจัย ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดว่า องค์กร เป็นระบบที่ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายของ องค์กรร่วมกัน องค์ประกอบดังกล่าวมี 5 ประการ ดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า (inputs) คือ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และการบริหารจัดการ 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง (transformation process) เป็นขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้า โดยผ่าน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การนิเทศ ติดตาม และการตรวจสอบ 3) ผลผลิต (outputs) คือ ประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายที่กำหนด 4) ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) และ 5) สภาพแวดล้อม (environment) ลูเนนเบิร์ก และออนสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) ได้กล่าวถึงองค์กระบบเปิดว่า ประกอบด้วยระบบย่อยๆ ภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกันกับ สิ่งแวดล้อมภายนอก โดยระบบจะรับปัจจัยนำเข้า (inputs) มีกระบวนการเปลี่ยนแปลง (transformation process) ปัจจัยนำเข้าให้ เป็นผลผลิต (outputs) ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (environment) ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของสถานศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ สภาพ เศรษฐกิจ สังคม และนำข้อมูลจากผลผลิตที่ได้เป็นข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เพื่อนำไปปรับปรุง หรือพัฒนาการบริหารงานให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (Fred C. Lunenburg and Allan C., 2022: 23-25)

การวิจัยความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร พบว่ามีผู้ได้ศึกษาและกำหนดแนวคิดของความ ฉลาดทาง อารมณ์ไว้หลายท่าน เช่น เมเยอร์และซาโลเวย์ (Mayer and Salovey) ได้เสนอ องค์ประกอบของความฉลาด ทางอารมณ์ โดยแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ 1) การรับรู้ การ ประเมินและการแสดงออกซึ่งอารมณ์

(identifying emotions) 2) การกำหนดอารมณ์ (using emotional) 3) การเข้าใจ การวิเคราะห์ และการใช้ความรู้สึกเกี่ยวกับอารมณ์ (understanding emotional) และ 4) การคิดใคร่ครวญ และการควบคุม อารมณ์ของตน เพื่อพัฒนา ความงอกงามด้านเชาว์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ต่อไป (managing emotions) (John D. Mayer and Peter Salovey, 1997: 11) คูเปอร์ และชาวฟ (Cooper and Sawaf) เสนอว่าความฉลาดทางอารมณ์มี องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความรู้รอบทางอารมณ์ (emotional Literacy) 2) ความ เหมาะสมทางอารมณ์ (emotional fitness) 3) ความลึกซึ้งทางอารมณ์ (emotional depth) และ 4) ความเป็นไปได้ทางอารมณ์ (emotional alchemy) (Robert K. Cooper and Ayman Sawaf, 1997: 125) โกลแมน (Goleman) เสนอองค์ประกอบ ของความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ 1) การรับรู้อารมณ์ตนเอง (self-awareness) 2) การจัดการอารมณ์ตนเอง (self-regulation) 3) การ จูงใจตนเอง (motivation) 4) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) และ 5) ทักษะทางสังคม (social skills) (Daniel Goleman, 2006: 26-28)

ส่วนการทำงานเป็นทีม นั้น มีนักทฤษฎีได้กล่าวไว้หลายท่าน เช่น ยุคส์และการ์ดเนอร์ (Yukl and Gardner) มีแนวคิดว่าการทำงานเป็นทีม สามารถจำแนกได้ 9 องค์ประกอบคือ 1) ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อ เป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน (commitment to task objectives and strategies) 2) ทักษะของ สมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท (member skills and role clarity) 3) การจัดองค์กรและการ ประสานงานภายในองค์กร (Internal organization and Coordination) 4) การประสานงานภายนอกองค์กร (external coordination) 5) ทรัพยากรและการสนับสนุน (resources and political support) 6) ความ ไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ (mutual trust, cohesiveness, and cooperation) 7) ประสิทธิภาพ และศักยภาพขององค์กร (collective efficacy and potency) 8) รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน (accurate, shared mental models) 9) ความหลากหลายของสมาชิก (member diversity) (Gary, Yukl and William, L. Gardner, 2020: 304-310) ลาร์สัน และลาฟาสต์ (Larson and LaFasto) เสนอแนวคิดการทำงานกลุ่มที่มี ความชัดเจน และยกระดับเป้าหมาย โครงสร้างที่เน้นผลงาน สมาชิกที่มีความสามารถ ความทุ่มเท บรรยากาศ การทำงานแบบมีส่วนร่วม มาตรฐานความเป็นเลิศ ภาวะผู้นำ การสนับสนุนจากภายนอก (Carl Larso and Frank LaFasto, 1996: 15-16)

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein (2022: 25); Daniel Goleman (2006: 26-28); Gary Yukl and William L. Gardner (2020: 304-310)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
 2. เพื่อทราบการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
 3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกรรมกับจิตในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดความฉลาดทางอารมณ์ ของ โกลแมน (Goleman) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การรับรู้อารมณ์ตนเอง (self-awareness) 2) การจัดการอารมณ์ตนเอง (self-regulation) 3) การจูงใจตนเอง (self-motivation) 4) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) และ 5) ทักษะทางสังคม (social skills) และใช้แนวคิดการทำงานเป็นทีม ของยุกส์และการ์ดเนอร์ (Yukl and Gardner) ซึ่งจำแนกได้ 9 องค์ประกอบคือ 1) ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน (commitment to task objectives and strategies) 2) ทักษะของสมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท (member skills and role clarity) 3) การจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร (Internal organization and Coordination) 4) การประสานงานภายนอกองค์กร (external coordination) 5) ทรัพยากรและการสนับสนุน (resources and political support) 6) ความไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ (mutual trust, cohesiveness, and cooperation) 7) ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร (collective efficacy and potency) 8) รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน (accurate, shared mental models) 9) ความหลากหลายของสมาชิก (member diversity) โดยนำแนวคิดดังกล่าวเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยใน

ความฉลาดทางอารมณ์ (X_{tot})	การทำงานเป็นทีม (Y_{tot})
1. การรับรู้อารมณ์ตนเอง (X_1)	1. ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน (Y_1)
2. การจัดการอารมณ์ตนเอง (X_2)	2. ทักษะของสมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท (Y_2)
3. การจูงใจตนเอง (X_3)	3. การจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร (Y_3)
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_4)	4. การประสานงานภายนอกองค์กร (Y_4)
5. ทักษะทางสังคม (X_5)	5. ทรัพยากรและการสนับสนุน (Y_5)
	6. ความไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ (Y_6)
	7. ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร (Y_7)
	8. รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน (Y_8)
	9. ความหลากหลายของสมาชิก (Y_9)

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา: Daniel Goleman (2006: 26-28); Gary Yukl and William L. Gardner (2020: 304-310)

2. สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง

2. การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
แนวคิดทฤษฎีและกรอบการวิจัย

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) ครู โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิจัย ดังต่อไปนี้

เพื่อให้ผู้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

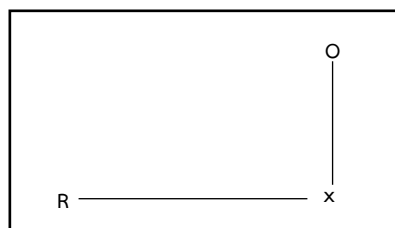
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาสภาพปัญหา ค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ ตำรา หลักการ แนวคิดทฤษฎี ข้อมูลทางสถิติ วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จัดสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเสนอโครงการต่อภาควิชา เพื่อขอความเห็นชอบ และเสนอขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์จากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา และหาความเชื่อมั่น แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้อะมาวิเคราะห์ และแปลผล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนในการนำเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ชี้แนะ จัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

4. แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย กลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ซึ่งนำเสนอเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

เมื่อ	R	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่ม
	X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
	O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

5. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 66 โรงเรียน จาก 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง จำนวน 31 โรงเรียน อำเภออัมพวา จำนวน 22 โรงเรียน และอำเภอบางคนที จำนวน 13 โรงเรียน

6. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาด กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดตัวอย่างโรงเรียน จำนวน 59 โรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) ตามประเภทของอำเภอ ผู้ให้ข้อมูล กำหนดให้มีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครู 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 118 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ที่	อำเภอ	สถานศึกษาในสังกัด สพป.สมุทรสงคราม		ผู้ให้ข้อมูล(คน)		
		ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้บริหาร/ผู้รักษาการในตำแหน่ง	ครู	รวม (คน)
1	อำเภอเมือง	31	29	29	29	58
2	อำเภออัมพวา	22	19	19	19	38
3	อำเภอบางคนที	13	11	11	11	22
รวม		66	59	59	59	118

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ที่มา : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2565

7. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (force choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวความคิดของโกลแมน (Goleman)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครู ตามแนวความคิดของยุกล์และการ์ดเนอร์ (Yukl and Gardner) ซึ่งแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 จะมีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's rating scale) (Likert, 1961: 74) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้ ระดับ 5 หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา / การทำงานเป็นทีมของครู อยู่ในระดับ มากที่สุด ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5 ระดับ 4 หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา / การทำงานเป็นทีมของครู อยู่ในระดับ มาก ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 ระดับ 3 หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา / การทำงานเป็นทีมของครู อยู่ในระดับ ปานกลาง ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3 ระดับ 2 หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา / การทำงานเป็นทีมของครู อยู่ในระดับ น้อย ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 ระดับ 1 หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา / การทำงานเป็นทีมของครู อยู่ในระดับ น้อยที่สุด ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

8. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา และการทำงานเป็นทีมของครู และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำ แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00 ซึ่ง ใช้ได้ทั้งสิ้น 63 ข้อ

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 30 คน

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach) (Cronbach Lee, 1974) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามเท่ากับ .97

5) จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

9. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบและถูกต้อง ผู้วิจัยจึง ได้ดำเนินงานตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยจัดทำหนังสือถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับสถานศึกษาผ่านระบบ My office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยให้ส่งคำตอบกลับมาทางลิงค์ google form ให้ผู้วิจัยโดยตรง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ระบุชื่อ เบอร์โทรศัพท์ ไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว สำหรับสถานศึกษาบางแห่ง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

10. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีหน่วยการวิเคราะห์ (unit of analysis) คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้ให้ข้อมูล สถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล ทั้งสิ้น 118 คน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาจัดข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
- 2) จัดระเบียบข้อมูล รวบรวมคะแนนจากแบบสอบถาม
- 3) ลงรหัสข้อมูล นำไปคำนวณค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
- 4) เสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency : f) ร้อยละ (percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation Coefficient : r_{xy})

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 โรงเรียน รวม 118 คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency: f) และค่าร้อยละ (percentage : %) ดังแสดงในตารางที่ 2

ข้อที่	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	36	30.51
	หญิง	82	69.49
รวม		118	100
2	อายุ		
	21 – 30 ปี	27	22.88
	31 – 40 ปี	32	27.12
	41 – 50 ปี	36	30.51
	51 – 60 ปี	23	19.49
รวม		118	100
3	ระดับการศึกษา		
	ปริญญาตรี	53	44.92
	ปริญญาโท	61	51.69
	ปริญญาเอก	4	3.39
รวม		118	100
4	ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	59	50.00
	ครู	59	50.00
รวม		118	100
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	1 – 5 ปี	49	41.53
	6 – 10 ปี	41	34.75
	11 – 15 ปี	12	10.17
	16 – 20 ปี	7	5.93
	มากกว่า 20 ปี	9	7.62
รวม		118	100

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 69.49 เป็นเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 30.51 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 41-50 ปี มีมากที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 30.51 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 มีอายุ 21-30 ปี จำนวน 27 คน

คิดเป็นร้อยละ 22.88 และมีอายุ 51-60 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 ด้านระดับการศึกษาพบว่า จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 51.69 ระดับปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 44.92 และระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39 ด้านตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูเท่ากัน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ด้านประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันพบว่า มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 41.53 มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.62 และมีประสบการณ์การทำงาน 16-20 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

การวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 โรงเรียน แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

(n = 59)

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การรับรู้อารมณ์ตนเอง (X_1)	4.53	0.53	มากที่สุด
2. การจัดการอารมณ์ตนเอง (X_2)	4.56	0.55	มากที่สุด
3. การจูงใจตนเอง (X_3)	4.51	0.58	มากที่สุด
4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_4)	4.47	0.55	มาก
5. ทักษะทางสังคม (X_5)	4.49	0.55	มาก
รวม (X_{tot})	4.51	0.51	มากที่สุด

ตารางที่ 3 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

จากตารางที่ 3 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.51) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.55) ด้านการรับรู้อารมณ์ตนเอง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) ด้านการจูงใจตนเอง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.58) และอยู่ในระดับ

มาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านทักษะทางสังคม ($\bar{X}$ = 4.49, S.D. = 0.55) และด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

การวิเคราะห์การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 โรงเรียน แล้วนำค่ามัธยเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

(n = 59)

การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน (Y ₁)	4.53	0.52	มากที่สุด
2. ทักษะของสมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท (Y ₂)	4.64	0.55	มากที่สุด
3. การจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร (Y ₃)	4.44	0.52	มาก
4. การประสานงานภายนอกองค์กร (Y ₄)	4.45	0.53	มาก
5. ทรัพยากรและการสนับสนุน (Y ₅)	4.47	0.52	มาก
6. ความไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ (Y ₆)	4.54	0.56	มากที่สุด
7. ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร (Y ₇)	4.47	0.50	มาก
8. รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน (Y ₈)	4.50	0.57	มากที่สุด
9. ความหลากหลายของสมาชิก (Y ₉)	4.48	0.58	มาก
รวม (Y _{tot})	4.48	0.46	มาก

ตารางที่ 4 ค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

จากตารางที่ 4 พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.46) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้าน

ทักษะของสมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.55) ด้านความไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.56) ด้านความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) ด้านรูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.57) และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานลดจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความหลากหลายของสมาชิก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.58) ด้านประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) ด้านทรัพยากรและการสนับสนุน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.52) ด้านการประสานงานภายนอกองค์กร ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.53) และด้านการจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

	ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน (Y_1)	ทักษะของสมาชิกและความชัดเจนของบทบาทหน้าที่ (Y_2)	การจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร (Y_3)	การประสานงานภายนอกองค์กร (Y_4)	ทรัพยากรและการสนับสนุน (Y_5)	ความไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ (Y_6)	ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร (Y_7)	รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน (Y_8)	ความหลากหลายของสมาชิก (Y_9)	รวม (Y_{tot})
การรับรู้อารมณ์ตนเอง (X_1)	.488**	.515**	.496**	.322**	.533**	.446**	.439**	.456**	.538**	.553**
การจัดการอารมณ์ตนเอง (X_2)	.372**	.402**	.514**	.324**	.605**	.419**	.436**	.365**	.473**	.504**
การใส่ใจตนเอง (X_3)	.423**	.456**	.539**	.367**	.615**	.453**	.402**	.409**	.485**	.538**
การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (X_4)	.428**	.453**	.567**	.445**	.640**	.503**	.481**	.381**	.524**	.569**
ทักษะทางสังคม (X_5)	.423**	.488**	.565**	.396**	.645**	.448**	.442**	.391**	.491**	.554**
รวม (X_{tot})	.459**	.499**	.580**	.398**	.658**	.488**	.474**	.432**	.541**	.586**

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม

จากตารางที่ 5 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .586$) โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน

เมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน (X_1-X_5) กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) คือ ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ($r_{xy} = .569$) ด้านทักษะทางสังคม ($r_{xy} = .554$) ด้านการรับรู้อารมณ์ตนเอง ($r_{xy} = .553$) ด้านการจิตใจตนเอง ($r_{xy} = .538$) และด้านการจัดการอารมณ์ตนเอง ($r_{xy} = .504$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษารายด้าน (Y_1-Y_9) พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) คือ ด้านทรัพยากรและการสนับสนุน ($r_{xy} = .658$) ด้านการจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร ($r_{xy} = .580$) ด้านความหลากหลายของสมาชิก ($r_{xy} = .541$) ด้านทักษะของสมาชิกและความชัดเจนของบทบาทหน้าที่ ($r = .499$) ด้านความไว้วางใจ ความสามัคคีและความร่วมมือ ($r_{xy} = .488$) ด้านประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร ($r_{xy} = .474$) ด้านความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน ($r_{xy} = .459$) ด้านรูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน ($r_{xy} = .432$) และด้านการประสานงานภายนอกองค์กร ($r_{xy} = .398$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน (X_1-X_5) กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษารายด้าน (Y_1-Y_9) พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ ทักษะทางสังคม (X_5) กับทรัพยากรและการสนับสนุน (Y_5) ($r_{xy} = .645$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ได้แก่ การรับรู้อารมณ์ตนเอง (X_1) กับ การประสานงานภายนอกองค์กร (Y_4) ($r_{xy} = .322$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยข้างต้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ให้ความสำคัญกับความฉลาดทางอารมณ์อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ผ่านการอบรมพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในด้านการเป็นหัวหน้างาน ผู้บริหารสถานศึกษามาเป็นเวลานานพอควรจึงทำให้สามารถจัดการอารมณ์ ความรู้สึกของ

ตนเองและผู้อื่นได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับสุชาติพิทย มณีรัตนเลิศวานิช ที่ได้ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการสื่อสารภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การจงใจตนเอง การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การ ตระหนักรู้ในอารมณ์ตนเอง และการมีทักษะทางสังคม

เมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการ อารมณ์ตนเอง มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นผู้ที่สามารถจัดการกับความรู้สึกภายในของตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้นได้ มีความคิดสร้างสรรค์ เปิดใจยอมรับกับแนวคิดใหม่ เป็นที่ไว้วางใจ มีความน่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและมีความยืดหยุ่นในการจัดการกับ ความเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 มีการจัดอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆอยู่เสมอ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของธัญพร หิรัญธนยรัศมี ที่ได้ศึกษา ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้านโดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การควบคุมตนเอง การ ตระหนักรู้ตนเองและสองอันดับสุดท้ายมีค่ามัธยฐานเลขคณิตเท่ากัน คือ การสร้างแรงจูงใจและทักษะทาง สังคม

2. จากผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การ ทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ให้ ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมของครู มีการจัดกิจกรรมหรือจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความร่วมมือร่วมใจกันในการ ปฏิบัติงาน มีกลยุทธ์ มีทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ตลอดจนมีความสามารถ ในการผู้นำกระทำการต่างๆและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลหรือหน่วยงานทั้งในและนอกองค์กร สอดคล้องกับ งานวิจัยของพุทธพงศ์ หลักคำ ที่ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับการทำงาน เป็นทีมสูงที่สุด คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ รองลงมา คือ ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับนิพนธ์

คำเถียร ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจกับการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยด้านทักษะของสมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท มีความเข้มข้นเลขคณิตมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีทักษะความสามารถที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน มีความเข้าใจในขอบข่ายและภาระงานของตนตลอดจนได้รับการประเมินทักษะการทำงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับนิภาพร ทองคำ ที่ได้ศึกษา การบริหารคุณภาพกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอริศรา อุ่มสิน ที่ได้ศึกษา การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน กล่าวคือ ค่าเข้มข้นเลขคณิตของความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีผลทำให้ การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามไปด้วย แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญในเรื่องของความฉลาดทางอารมณ์และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน มีเป้าหมายในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบตลอดจนเป็นที่ไว้วางใจและมีความน่าเชื่อถือของผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับสุทธภา เวชวิสุทธิคุณ ที่ได้ศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้ายตามกัน

เมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านกับการทำงานเป็นทีมของครูโดยภาพรวม พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะความฉลาดทางอารมณ์ ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นมีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมของครูโดยภาพรวมสูงที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจ ทราบความต้องการในการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมได้อย่างถูกต้อง มีไหวพริบ

สามารถรับรู้สถานการณ์และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะความฉลาดทางอารมณ์ ด้านทักษะทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีม ด้านทรัพยากรและการสนับสนุนสูงสุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถจัดการความขัดแย้งและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีภาวะผู้นำ สามารถกระตุ้น โน้มน้าว ผลักดันผู้อื่นและเป็นตัวอย่างที่ดี ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน ครูได้รับความช่วยเหลือ การสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกจากผู้บริหารในการปฏิบัติงาน ทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่วนความฉลาดทางอารมณ์ ด้านการจัดการอารมณ์ตนเองมีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีม ด้านการประสานงานภายนอกองค์กรต่ำที่สุด เนื่องจากการจัดการความรู้สึกภายใน การควบคุมอารมณ์ของตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ เป็นทักษะความสามารถเฉพาะบุคคลในการบริหารจัดการกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นให้ไปทิศทางที่เหมาะสม จึงมีความสัมพันธ์กันต่ำกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นควรมีการพัฒนาบุคลากรในด้านการจัดการความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งด้านอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งในและนอกองค์กร เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ ความน่าเชื่อถือของผู้บังคับบัญชา ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดการอารมณ์ตนเอง การรับรู้อารมณ์ตนเอง การจงใจตนเอง ทักษะทางสังคมและการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ทักษะของสมาชิกกลุ่มและความชัดเจนของบทบาท ความไว้วางใจ ความสามัคคี และความร่วมมือ ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน ความหลากหลายของสมาชิก ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร ทรัพยากรและการสนับสนุน การประสานงานภายนอกองค์กร และการจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความฉลาดทาง

อารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทรัพยากรและการสนับสนุน, การจัดองค์กรและการประสานงานภายในองค์กร, ความหลากหลายของสมาชิก, ทักษะของสมาชิกและความชัดเจนของบทบาทหน้าที่, ความไว้วางใจ ความสามัคคีและความร่วมมือ, ประสิทธิภาพและศักยภาพขององค์กร, ความมุ่งมั่นทุ่มเทต่อเป้าหมายและกลยุทธ์ของภาระงาน, รูปแบบความคิดที่ถูกต้องร่วมกัน และการประสานงานภายนอกองค์กรตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

- ลิซ ฟอสเลียน และมอลลี่ เวสต์ ดัฟฟี. (2565). *ทำงานกับคนต้องใช้อารมณ์ให้เป็น*, แปลโดย อริสา บุญช่วย, ใน No Hard Feelings. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ฮาวทู อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2560). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิษณุโลก: พิษณุโลกดอทคอม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (2565). *แผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ประจำปีงบประมาณ 2565*. จังหวัดสมุทรสงคราม: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21 รายงานการประชุมวิชาการ ครั้งที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 มาตรฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Carl Larson and Frank LaFasto, (1996). *Leadership for the Schoolhouse: How Is It Different? : Why Is It Important?* New York: McGraw-Hill.
- Cronbach Lee, J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. (New York: Harper and Row Publisher.
- Daniel Goleman. (2006). *Working with Emotional Intelligence*. New York: Bantam Books.
- Fred C. Lunenburg and Allan C. (2022). *Ornstein, Educational Administration: Concepts and Practices*. 7th ed. (BelMont, CA: Wadsworth.
- Gary, Yukl and William, L. Gardner. (2020). *Leadership in Organization*. New York Pearson Education Limited.